

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

1

เตือนภัยการเกษตร

ช่วงวันที่ 26 พฤศจิกายน - 9 ธันวาคม 2568

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควร ระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
อากาศเย็นและมี ลมแรง	พืชตระกูลแตง (เช่น แตงกวา แตงร้าน แตงโม แตงไทย ฝรั่ง แคนตาลูป ชูเกี๊ยะ ฟักทอง ฟักเขียว ฟักแม้ว ขาโยต์ มะระจีน และ บวบ)	ทุกระยะ การเจริญเติบโต	1. โรคราน้ำค้าง (เชื้อรา <i>Pseudoperonospora cubensis</i>)	มักพบอาการของโรคบนใบที่อยู่บริเวณ ด้านล่างของต้นก่อน แล้วขยายลุกลามไปยัง ใบที่อยู่ด้านบน อาการเริ่มแรกบนใบปรากฏ แผลน้ำคร่ำ แผลจะขยายตามกรอบของเส้นใบ ย่อย ทำให้เห็นเป็นรูปเหลี่ยมเล็ก ๆ ต่อมา แผลเปลี่ยนเป็นสีเหลือง ในตอนเช้าที่สภาพ อากาศมีความชื้นสูงจะพบเส้นใยของเชื้อรา ลักษณะเป็นขุยสีขาวถึงเทาที่แผลบริเวณด้าน ใต้ใบ แผลจะขยายติดต่อกันเป็นแผลขนาดใหญ่ เปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลเข้มหรือเทาดำ หาก อาการรุนแรงจะทำให้ใบเหลืองและแห้งตาย ทั้งต้น พืชที่เป็นโรคจะติดผลน้อย ผลมีขนาด เล็ก คุณภาพของผลจะลดลง หากเป็นโรคใน ระยะมีผลอ่อน จะทำให้ผลลีบเล็ก และบิด เบี้ยว	1. ใช้เมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพดีและปราศจากโรค 2. ก่อนปลูกควรแช่เมล็ดพันธุ์ในน้ำอุ่น อุณหภูมิประมาณ 50 องศาเซลเซียส นาน 20 - 30 นาที หรือคลุกเมล็ดด้วยสารเมทาแลกซิล 35% DS อัตรา 7 กรัมต่อเมล็ดพันธุ์ 1 กิโลกรัม 3. ไม่ปลูกกระยะชิดกันเกินไป เพราะจะทำให้มีความชื้นสูง 4. หมั่นกำจัดวัชพืช เพื่อให้มีการถ่ายเทอากาศในแปลงได้ดี 5. ตรวจสอบปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบโรคพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น ไดเมโทมอร์ฟ 50% WP อัตรา 20 - 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แมนโคเซบ + เมทาแลกซิล-เอ็ม 64% + 4% WG อัตรา 50 - 60 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไซมอกซานิล + แมนโคเซบ 8% + 64% WP อัตรา 30 - 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แมนโคเซบ + วาลิฟนาเลท 60% + 6% WG อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร โดยพ่นให้ทั่วทั้งด้านบนใบและใต้ใบ ทุก 5 - 7 วัน 6. แปลงที่เป็นโรค ควรหลีกเลี่ยงการให้น้ำในตอนเย็น 7. แปลงที่มีการระบาดของโรครุนแรง หลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ให้เก็บซากพืชไปทำลายนอกแปลงปลูก และไม่ปลูกพืชตระกูลแตงซ้ำ ควรปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียน

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

2

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควร ระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
			2. โรคราแป้ง(เชื้อรา <i>Oidium</i> sp.)	พบเชื้อราคล้ายผงแป้งสีขาวเกิดเป็นหย่อม ๆ บนใบ มักพบที่ใบ ส่วนล่างของต้นก่อนสภาพแวดล้อมเหมาะสมจะเกิดกระจายทั่วทั้งใบ และลุกลามขึ้นไปยังใบส่วนบนของต้น ต่อมาใบค่อย ๆ ชีดเหลืองและแห้ง หากโรครุนแรงจะลุกลามไปยังทุกส่วนของพืช ทำให้ต้นแห้งตายในที่สุด ถ้าพืชเป็นโรคในระยะติดผลอ่อน จะทำให้ผลแกร็น บิดเบี้ยว ผิวขรุขระเป็นตุ่ม หรือผลที่เปลือก	1. หมั่นกำจัดวัชพืช เพื่อให้มีการถ่ายเทอากาศในแปลงได้ดี 2. ตรวจสอบแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบโรคเริ่มระบาดพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น เตตระโคนาโซล 4% EW อัตรา 10 - 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไพราโคลสโตรบิน + ฟลูซาไพโรแซต 33.3%+16.7% SC อัตรา 5 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟลูโอไพแรม + ไตรฟลอกซีสโตรบิน 25% + 25% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ทีบูโคนาโซล + ไตรฟลอกซีสโตรบิน 50% + 25% WG อัตรา 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เพนทิโอไพแรต 20% SC อัตรา 5 - 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โพรพิเนบ 70% WP อัตรา 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 5 - 7 วัน 3. แปลงที่เป็นโรค หลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ควรเก็บซากพืชไปทำลายนอกแปลงปลูก
	พืชตระกูล กะหล่ำและ ผักกาด (เช่น กะหล่ำปลี กะหล่ำดอก บรอกโคลี)	ทุกระยะ การเจริญเติบโต	1. หนอนกระทู้ ผัก	หนอนระยะแรกเข้าทำลายเป็นกลุ่ม ในระยะต่อมาจะทำลายรุนแรงมากขึ้น เนื่องจากเป็นหนอนที่มีขนาดใหญ่ สามารถกัดกินใบ ก้าน หรือเข้าทำลายในหัวกะหล่ำ การเข้าทำลายมักเกิดเป็นหย่อม ๆ ตามจุดที่ตัวเต็มวัยเพศเมียวางไข่ และมักแพร่ระบาดได้รวดเร็วตลอดปี	1. ใช้วิธีเขตกรรม เช่น การไถตากดิน และการเก็บเศษซากพืชอาหาร เพื่อกำจัดด้กัและลดแหล่งอาหารในการขยายพันธุ์ของหนอนกระทู้ผัก 2. ใช้วิธีกล โดยการเก็บกลุ่มไข่ และหนอนทำลาย จะช่วยลดการระบาดลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ และปลอดภัย

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

3

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควร ระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
	คะน้า กวางตุ้ง ผักกาดขาว ผักกาดหอม ฯลฯ)				3. ใช้เชื้อแบคทีเรีย บาซิลลัส ทุริงเยนซิส <i>Bacillus thuringiensis</i> (Bt) อัตรา 40 - 80 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร (WDG, WG, WP) หรือ อัตรา 60 - 100 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร (SC) พ่นทุก 3 - 5 วัน เมื่อพบการระบาด หากมีการระบาดรุนแรงให้พ่นติดต่อกัน 2 ครั้ง หลังจากนั้นพ่นทุก 5 วัน จนกระทั่งหนอนลดปริมาณการระบาด 4. ใช้ชีวกลีโอฟีอีโรไวรัส หรือ เอ็นพีวีหนอนกระทุ้ ผัก อัตรา 40 - 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7 - 10 วัน ควรพ่นเมื่อหนอนมีขนาดเล็กจะให้ได้ผลในการควบคุมได้รวดเร็ว กรณีหนอนระบาดรุนแรง พ่นอัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร ติดต่อกัน 2 ครั้ง ทุก 4 วัน 5. ใช้สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพ เช่น คลอร์ฟิโนเพอร์ 10% SC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อินดอกซาคาร์บ 15% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อิมามิกตินเบนโซเอต 1.92% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟลูเบนไดอะไมด์ 20% WG อัตรา 6 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คลอแรนทรานิลิโพรล 5.17% SC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเมื่อพบการระบาด

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

4

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควร ระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
			2. โรคราน้ำค้าง (เชื้อรา <i>Peronospora parasitica</i>)	พบโรคได้ในทุกระยะการเจริญเติบโตของพืช มักพบอาการของโรคบนใบที่อยู่บริเวณ ด้านล่างของต้นก่อน แล้วขยายลุกลามไปยังใบ ที่อยู่ด้านบน อาการเริ่มแรกจะเห็นบริเวณ ด้านบนใบมีลักษณะเป็นจุดหรือปื้นแผลสีเหลือง ในตอนเช้าที่สภาพอากาศมีความชื้นสูงจะพบ เส้นใยของเชื้อราลักษณะเป็นขุยสีขาวถึงเทา ตรงแผลบริเวณด้านใต้ใบ ถ้าโรครุนแรง แผลจะลามขยายใหญ่ เปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล ต่อมาใบจะเหลืองและแห้ง หากเป็นโรคใน ระยะกล้า จะทำให้ต้นกล้าแคระแกร็น หรือตาย **** ในกะหล่ำดอกและบรอกโคลี หากโรค รุนแรงก้านดอกจะยัดและดอกอาจจะบิดเบี้ยว เสียรูปทรง	1. ใช้เมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพดีและปราศจากโรค 2. ก่อนปลูกควรแช่เมล็ดพันธุ์ในน้ำอุ่น อุณหภูมิประมาณ 50 องศาเซลเซียส นาน 20 – 30 นาที หรือคลุกเมล็ดพันธุ์ ด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืชเมทาแลกซิล 35% DS อัตรา 10 กรัมต่อเมล็ดพันธุ์ 1 กิโลกรัม 3. ไม่ปลูกพืชระยะชิดกันเกินไป เพราะจะทำให้มีความชื้นสูง 4. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบอาการ ของโรค พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น ไดเมโท มอร์ฟ 50% WP อัตรา 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เม ทาแลกซิล 25% WP อัตรา 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แมนโคเซบ 80% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ แมนโคเซบ + เมทาแลกซิล-เอ็ม 64% + 4% WG อัตรา 80 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร โดยพ่นให้ทั่วทั้งด้านบน ใบและใต้ใบ ทุก 5 - 7 วัน 5. แปลงที่มีการระบาดของโรค หลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิต แล้ว ให้เก็บซากพืชไปทำลายนอกแปลงปลูก และไม่ ปลูกพืชตระกูลกะหล่ำและผักกาดซ้ำ ควรปลูกพืชชนิด อื่นหมุนเวียน

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

5

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควร ระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
	มันฝรั่ง	ทุกระยะ การเจริญเติบโต	โรคใบไหม้ (เชื้อรา <i>Phytophthora infestans</i>)	มักพบอาการของโรคที่ใบล่างก่อน โดย ด้านบนใบพบจุดแผลฉ่ำน้ำสีเขียวหม่นคล้าย ถูกน้ำร้อนลวก ต่อมาแผลจะขยายใหญ่ ตรง กลางแผลมีลักษณะแห้งเป็นสีน้ำตาล ขอบ แผลมีลักษณะฉ่ำน้ำสีดำ เมื่อพลิกดูด้านใต้ใบ บริเวณตรงกันที่ขอบแผลจะมองเห็นเป็น ละอองน้ำเล็ก ๆ สีขาวใสติดอยู่ แผลจะ ลุกลามออกไป ทำให้ใบไหม้แห้งเป็นสีน้ำตาล ในที่สุด หากสภาพแวดล้อมเหมาะสม คือ อากาศเย็นและความชื้นสูง หรือในสภาพที่มี หมอกลงจัด โรคจะลุกลามอย่างรวดเร็วไปยัง ต้นอื่น ๆ ทำให้มองเห็นใบไหม้แห้งกระจาย เป็นหย่อม ๆ ในแปลง อาจพบอาการโรคที่ ส่วนของลำต้นและกิ่งก้าน แผลมีสีน้ำตาลหรือ สีดำ เมื่ออาการรุนแรงลำต้นและกิ่งก้านจะหัก พับ และแห้งตายอย่างรวดเร็ว หากโรคเข้า ทำลายที่หัว จะทำให้หัวเน่า	1. หลีกเลี่ยงการปลูกมันฝรั่งในพื้นที่ที่เคยมีการระบาดของ ของโรคนี้มาก่อน 2. ไถพรวนดินตากแดด 1 - 2 สัปดาห์ เพื่อลดปริมาณ เชื้อโรคในดิน 3. ใช้ส่วนขยายพันธุ์ที่ไม่มีร่องรอยการติดเชื้อ 4. ปรับระยะปลูกไม่ให้แน่นเกินไป เพื่อลดการแพร่ ระบาดของโรค 5. ไม่ให้น้ำมากเกินไป ควรหลีกเลี่ยงการให้น้ำในตอนเย็น 6. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบต้นที่ แสดงอาการโรค ควรถอนและนำไปทำลายนอกแปลง ปลูก แล้วพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น ไดเมโท มอร์ฟ 50% WP อัตรา 30 - 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไซมอกซานิล + ฟามอกซาโดน 30% + 22.5% WG อัตรา 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไซมอกซานิล + แมน โคเซบ 8% + 64% WP อัตรา 50 - 60 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เมทาแลกซิล-เอ็ม + แมนโคเซบ 4% + 64% WG อัตรา 40 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โพรพิเนบ + ไอโพรวาลิคาร์บ 61.3% + 5.5% WP อัตรา 40 - 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โพรพิเนบ + ฟลูโอพิโคโลด์ 66.7% + 6% WP อัตรา 20 - 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

6

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควร ระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					โดยพ่นให้ทั่วทั้งบนใบและใต้ใบ ทุก 5 วัน ไม่ควรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งต่อเนื่องกันเป็นเวลานาน ควรใช้สลับชนิด เพื่อป้องกันการดื้อยาของเชื้อราสาเหตุโรค 7. ต้นที่เป็นโรครุนแรง ควรถอนนำไปทำลายนอกแปลง เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่ระบาดของโรค 8. แปลงที่พบการระบาดของโรค หลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ให้เก็บซากพืช รวมทั้งหัวมันฝรั่งที่ตกค้างในแปลง นำไปทำลายนอกแปลงปลูก เนื่องจากเป็นแหล่งสะสมของเชื้อสาเหตุโรค
	หอมแดง, หอมหัวใหญ่	ทุกระยะ การเจริญเติบโต	1. หนอนกระทู้ หอม	หนอนกระทู้หอมจะเจาะเข้าไปอาศัยในใบหอม และกัดกินเนื้อเยื่อใบหอมทำให้ใบมีสีขาว และจะกัดกินไปถึงหัวหอมทำให้ไม่สามารถเก็บผลผลิตได้	1. เก็บกลุ่มไข่และหนอนทำลายเพื่อช่วยลดการระบาด 2. ใช้เชื้อแบคทีเรีย บาซิลลัส ทูริงเยนซิส <i>Bacillus thuringiensis (Bt)</i> อัตรา 200 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร (SC) 3. ใช้นิวเคลียร์โพลิโอโดรซิสไวรัส หรือ เอ็นพีวี หนอนกระทู้หอม อัตรา 20 - 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7 วัน เมื่อพบต้นที่มีรอยทำลายเกิน 10 เปอร์เซ็นต์ กรณีพบการระบาดรุนแรง มีความเสียหายเกิน 20 เปอร์เซ็นต์ ควรพ่นติดต่อกัน 2 ครั้ง ทุก 4 วัน 4. สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพ เช่น โทลเฟนไพเรต 16% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คลอพินาเพอร์ 10% SC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

7

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควร ระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					หรือ ไสเอนทรานิลิโพรล 10% OD อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อ น้ำ 20 ลิตร หรือ ฟลูเบนไดอะไมด์ 20% WG อัตรา 6 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คลอแรนทรานิลิโพรล 5.17% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อินดอกซา คาร์บ 15% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร เมื่อ พบกลุ่มไข่เฉลี่ย 0.5 กลุ่มต่อ 1 ตารางเมตร โดยการสุ่ม นับแบบทแยงมุม 25 จุดต่อไร่ พ่นจนกว่าการทำลายจะ ลดลงต่ำกว่า 10 เปอร์เซ็นต์
			2. โรคแอนแทรค โนส หรือโรคหอม เลื้อย หรือโรค หมานอน (เชื้อรา <i>Colletotrichum</i> <i>gloeosporioides</i>)	อาการของโรค พบได้บนใบ กาบใบ หรือ สวน หัว โดยเริ่มแรกพบจุดฉ่ำน้ำขนาดเล็ก ต่อมา ขยายใหญ่เป็นแผลรูปกลมหรือรี เนื้อแผลยุบ ลงเล็กน้อย บนแผลมีหยดของเหลวสีชมพูอม ส้มซึ่งเป็นกลุ่มสปอร์ของเชื้อราสาเหตุโรค เมื่อแห้งจะเห็นตุ่มเล็ก ๆ สีน้ำตาลดำเรียงเป็น วงซ้อนกันหลายชั้น ถ้าแผลขยายใหญ่หรือ หลายแผลมาชนกันจะทำให้หักพับ แห้งตาย หรือเน่าตายทั้งต้น ทำให้ผลผลิตลดลงหาก เป็นโรคในระยะที่ต้นหอมยังไม่ลงหัว จะทำให้ ต้นแคระแกร็น ใบปิดเป็นเกลียว ถ้าอาการ รุนแรงต้นจะเลื้อย ไม่ลงหัว	1. ก่อนปลูกควรไถตากดิน 2 - 3 แดด ใส่ปูนขาว และ ปุ๋ยคอก หรือปุ๋ยอินทรีย์ เพื่อปรับสภาพดิน 2. ใช้ส่วนขยายพันธุ์ที่ปราศจากโรคโดยแช่หัวพันธุ์ หรือ ต้นกล้าก่อนปลูกด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น โพร คลอราซ 50% WP อัตรา 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร นาน 15 - 20 นาที 3. ตรวจสอบแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบโรค พ่นด้วย สารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น โพรคลอราซ 50% WP อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อะซอกซิสโตรบิน 25% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไดฟิโนโคนาโซล 25% EC อัตรา 25 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คาร์ เบนดาซิม 50% SC อัตรา 15 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

8

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควร ระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				หากเป็นโรคในระยะที่ต้นหอมเริ่มลงหัว จะทำให้หัวลีบยาว บิดโค้งงอ ส่วนกาบใบที่อยู่บริเวณเหนือหัวหอม (คอหอม) มักยืดยาว มีระบบรากสั้นกว่าปกติ ทำให้ไม่ได้ผลผลิต	หรือ ไพราโคลสโตรบิน 25% EC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร ทุก 5 วัน ไม่ควรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งต่อเนื่องกันเป็นเวลานาน ควรใช้สลับชนิด เพื่อป้องกันการดื้อยาของเชื้อราสาเหตุโรค 4. ต้นที่เป็นโรครุนแรง ควรถอนนำไปทำลายนอกแปลงปลูก เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่ระบาดของโรค 5. หลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว ควรเก็บซากพืชที่เป็นโรคไปทำลายนอกแปลงปลูกให้หมด เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งสะสมของเชื้อสาเหตุโรค 6. แปลงที่มีการระบาดของโรครุนแรง ควรปลูกพืชอื่นที่ไม่ใช่สกุลหอมกระเทียมสลับ อย่างน้อย 2 ปี
	กล้วยไม้	ทุกระยะ การเจริญเติบโต	หอย / ทาก	หากพบหอย หรือทาก ที่พื้น > 10 ตัวต่อตารางเมตร ให้ทำการป้องกันกำจัด หากติดขึ้นไปบนวัสดุปลูกจะกินราก ยอดอ่อน และดอกของกล้วยไม้ ทำให้ชะงักการเจริญเติบโต และผลผลิตเสียหาย	กรณีที่พื้นพบหอย หรือทาก > 10 ตัวต่อตารางเมตร ทำการป้องกันกำจัด โดยพ่นด้วยนิโคลซาไมด์-โกลามีน 83.1 % WP อัตรา 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ใช้เหยื่อพิษสำเร็จรูปเมทิลดีไฮด์ 5% GB อัตรา 1 กิโลกรัมต่อไร่วางรอบโคนเสาวัสดุปลูก หรือ ใช้กากเมล็ดชา หวานที่พื้นอัตรา 5 กิโลกรัมต่อไร่ กรณีที่วัสดุปลูกพบหอยหรือทาก < 5 ตัวต่อตารางเมตร ให้เก็บไป

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

9

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควร ระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					ทำลาย ถ้าพบ > 5 ตัวต่อตารางเมตร ให้ทำการป้องกัน กำจัดโดยใช้เหยื่อพิษสำเร็จรูป เมทิลดีไฮด์ 5% GB อัตรา 1 กิโลกรัมต่อไร่หรือ กากเมล็ดชา 10% saponin หวาน อัตรา 5 กิโลกรัมต่อไร่ วาง 5 จุด (4 มุมและตรงกลาง) บน วัสดุปลูกก่อนการให้น้ำ
	มะม่วง	แทงช่อดอก – พัฒนาผล	1. เพลี้ยไฟพริก	ตัวอ่อนและตัวเต็มวัย ใช้ปากเขี่ยเนื้อเยื่อ และ ดูดน้ำเลี้ยงจากเซลล์พืชบริเวณใบอ่อน ยอด อ่อน ตุ่มตาใบ ตุ่มตาดอก ช่อดอกมะม่วง โดยเฉพาะฐานรองดอก และช่อดอกอ่อน ทำให้ เซลล์บริเวณนั้นถูกทำลาย กรณีที่ระบาดไม่ รุนแรงจะปรากฏแผลชัดเจนเป็นวงใกล้ช่อดอก มีสีเทาเงินเกือบดำ หรือผลบิดเบี้ยว ถ้าทำลาย รุนแรงผิวของผลมะม่วงจะเป็นสีดำเกือบทั้งหมด ทำให้ผลผลิตมีราคาต่ำลง การทำลายในระยะ ติดดอกจะทำให้ช่อดอกหงิกงอ ดอกร่วงไม่ติดผล หรือทำให้ติดผลน้อย ส่วนอาการที่ปรากฏบน ยอดอ่อนจะทำให้ใบที่แตกใหม่ แคระแกร็น ขอบใบและปลายใบไหม้ ใบอาจร่วงตั้งแต่ยัง เล็ก ๆ สำหรับใบที่ขนาดโตแล้ว เพลี้ยไฟพริก มักลงทำลายตามขอบใบทำให้ใบม้วนงอ และ	1. ถ้าพบไม่มากให้ตัดส่วนที่แมลงระบาดนำไปทำลาย นอกแปลงปลูก เพราะเพลี้ยไฟพริกมักอยู่กันเป็นกลุ่ม บริเวณส่วนยอดอ่อนของพืช 2. การพ่นสารฆ่าแมลง ควรพ่นระยะติดดอกอย่างน้อย 2 ครั้ง คือ ระยะเริ่มแทงช่อดอกและระยะเริ่มติดผล ขนาดมะเขือพวง (ประมาณ 0.5 - 1.0 เซนติเมตร) ถ้า หากปีใดพบเพลี้ยไฟพริกระบาดรุนแรงก็จำเป็นต้องพ่นซ้ำ ในระยะก่อนดอกบาน 3. สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพ เช่น สไปนีโทแรม 12% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คลอร์ ฟินาเพอร์ 10% SC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อะบาเมกติน 1.8% EC อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นสารแบบหมุนเวียนตามกลุ่มกลไกการออก ฤทธิ์ โดยใช้รอบการหมุนเวียนทุก 14 วัน เมื่อพบการ ระบาด เพื่อชะลอความต้านทานต่อสารฆ่าแมลง

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

10

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควร ระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
				ปลายใบไหม้ ถ้าเป็นการทำลายที่ยอดจะ รุนแรง ทำให้ยอดแห้งไม่แทงช่อใบ หรือช่อดอก การทำลายที่ตา ช่อดอกบิดเบี้ยว หงิกงอ หรือ ติดผลน้อย ผลเล็ก ๆ ที่ถูกเพลี้ยไฟพริก ทำลายอาจร่วงหล่นได้	
			2. โรคราแป้ง (เชื้อรา <i>Oidium mangiferae</i>)	<u>อาการที่ช่อดอก</u> พบเชื้อราที่มีลักษณะเป็นผงสีขาว คล้ายแป้งขึ้นฟูตามก้านช่อดอก ก้านดอกย่อย และดอก ดอกมีลักษณะช้ำเป็นสีน้ำตาลอ่อน ต่อมาเปลี่ยนเป็นสีดำ แห้งและหลุดร่วง บางครั้งเหลือแต่ก้าน ช่อดอกมีสีเข้มกว่าปกติ ไม่ติดผล หากติดผลจะได้ผลที่มีขนาดเล็ก ไม่ สมบูรณ์ และหลุดร่วงง่าย <u>อาการที่ใบ</u> เริ่มแรกเป็นจุดแผลสีค่อนข้าง ซีดเหลือง พบเชื้อราที่มีลักษณะเป็นผงสีขาว คล้ายแป้งขึ้นปกคลุมผิวใบ หากอาการรุนแรง แผลจะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลเทา และใบบิดเบี้ยว ผิดรูป	หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบอาการของ โรค พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น เฮกซะโคนา โซล 5% EC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คาร์เบนดาซิม 50% SC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เบโนไมล 50% WP อัตรา 6 - 10 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไตรฟลอกซีสโตรบิน 50% WG อัตรา 5 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ซัลเฟอร์ 80% WG อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ซัลเฟอร์ 80% WP อัตรา 20 - 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ทุก 7 วัน **** สารซัลเฟอร์ ไม่ควรพ่นในสภาพอากาศร้อน หรือมี แดดจัด เพราะอาจจะทำให้พืชเกิดอาการไหม้
	พืชตระกูลส้ม (เช่น มะนาว มะกรูด ส้มโอ)	แตกยอดอ่อน	1. หนอนขนใบ ส้ม	ผีเสื้อตัวเต็มวัย วางไข่ใต้เนื้อเยื่อใบใกล้เส้น กลางใบ เมื่อไข่ฟักเป็นตัวหนอนจะกัดกินและ ซ่อนไข้อยู่ในระหว่างผิวใบ หนอนจะทำลาย	1. การบังคับยอดให้แตกพร้อมกัน สามารถควบคุม ประชากรของหนอนขนใบส้มได้ดีขึ้น สะดวกในการ ดูแลรักษา ช่วยลดจำนวนครั้งในการใช้สารเคมีในการ

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

11

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควร ระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
	และ ส้มเขียวหวาน)			ด้านใต้ใบมากกว่าบนใบ รอยทำลายสังเกตได้ง่าย ตั้งแต่เริ่มทำลายโดยเห็นเป็นเส้นทางสีขาว เรียวยาวในระยะเริ่มแรกและขยายใหญ่ขึ้น เป็นทางคดเคี้ยวไปมา ใบมีลักษณะบิดงอลง ทางด้านที่มีหนอนทำลาย นอกจากทำลายใบแล้ว ถ้ามีการระบาดมากหนอนจะเข้าทำลายกิ่งอ่อน และผลอ่อนด้วย รอยแผลที่เกิดจากการทำลาย จะเป็นช่องทางให้เชื้อแบคทีเรีย <i>Xanthomonas citri subsp citri</i> ซึ่งทำให้เกิดโรคแคงเกอร์ รุนแรงขึ้น	แตกยอดแต่ละรุ่น และเป็นการอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ 2. ใบอ่อนที่พบหนอนซ่อนใบส้มลงทำลายมากควรเก็บ ทำลายทิ้ง เพื่อลดปริมาณหนอนซ่อนใบส้ม ในการแตกยอด รุ่นต่อไป 3. สำรวจหนอนซ่อนใบส้มช่วงแตกใบอ่อน โดยสุ่ม สำรวจแปลงละ 10 ต้น ต้นละ 5 ยอดหากยอดอ่อนถูก ทำลายเกินกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ ของยอดที่สุ่มสำรวจ ทั้งหมด ให้พ่นสารฆ่าแมลง เช่น อิมิดาโคลพริด 70% WG อัตรา 2 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ลูเฟนนูรอน 5% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โพรฟิโน ฟอส 50% EC อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไบเฟนทริน 2.5% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อะบาเมกติน 1.8% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ บีโตรเลียม ออยล์ 83.9% EC อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ โคลโทอะนิดิน 16% SG อัตรา 5 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไทอะมีโทกแซม 25% WG อัตรา 5 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วทั้งหลังใบและ หน้าใบ และถ้าสำรวจพบว่ายังมีการระบาดของหนอน ซ่อนใบส้มให้พ่นซ้ำ

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

12

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควร ระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					**** การใช้ปิโตรเลียมออยล์ ในการป้องกันกำจัดหนอน ชอนใบส้มให้มีประสิทธิภาพดีนั้น ต้องทำการพ่นสารโดย ใช้อัตรณาน้ำมากกว่าการพ่นสารฆ่าแมลงทั่วไป เพื่อให้สาร น้ำมันเคลือบใบพืช
			2. เพลี้ยแป้ง	เพลี้ยแป้งดูดกินน้ำเลี้ยงบนกิ่ง ใบ และข้อผล ของส้ม ถ้าหากมีการระบาดปริมาณมากจะ ส่งผลกระทบต่อผลผลิต การทำลายบนผลที่ ยังไม่แก่จะทำให้ผลแคะแกร็น เนื้อในแข็ง หยุดการพัฒนาแล้วร่วงหล่น หากลงทำลาย ในช่วงที่ผลแก่จัดจะไม่มีผลกระทบต่อ คุณภาพของเนื้อ แต่มีผลกระทบโดยตรงกับ ราคาผลผลิต ซึ่งจะต่ำมาก เนื่องจากแมลง ชนิดนี้สามารถผลิตน้ำหวานซึ่งเป็นอาหารของ ราดำ ทำให้ผลผลิตมีตำหนิ	1. หากพบการระบาดไม่มาก อยู่เป็นกลุ่มตามส่วนต่าง ๆ ให้ตัดส่วนที่พบไปทำลาย 2. ถ้าระบาดรุนแรง พ่นด้วยสารฆ่าแมลง คาร์บาริล 85% WP อัตรา 45 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริด 10% SL อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หลังจากนั้นใช้ผ้าชุบน้ำมันเครื่องถูรอบโคนต้น ป้องกันมด และเพลี้ยแป้งได้ขึ้นมามากขึ้น
มีฝนตก และฝนตก หนักบางพื้นที่ (ภาคใต้)	มะพร้าว	มะพร้าวที่ยังไม่ให้ ผลผลิต และ มะพร้าวที่ให้ ผลผลิตแล้ว	1. โรคใบจุดสีเทา (เชื้อรา <i>Pestalotiopsis palmarum</i>)	อาการเริ่มแรกเกิดจุดเล็ก ๆ บนใบ ต่อมา ขยายใหญ่เป็นแผลสีเทา ขอบแผลสีน้ำตาล มักพบมีสีเหลืองล้อมรอบบริเวณแผลพบจุดเล็ก ๆ สีดำซึ่งเป็นส่วนขยายพันธุ์ของเชื้อสาเหตุโรค หากอาการรุนแรงแผลจะขยายทำให้ใบไหม้ และใบแห้งตาย	1. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบโรคตัดส่วนที่ เป็นโรค นำไปทำลายนอกแปลงปลูก 2. พ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น แมนโคเซบ 80% WP อัตรา 80 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คลอโรทาโลนิล 75% WP อัตรา 10 – 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คาร์เบนดาซิม 50% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

13

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควร ระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
			2. แผลงดำหนาม มะพร้าว	ทำลายส่วนใบของมะพร้าว โดยทั้งตัวอ่อน และตัวเต็มวัย อาศัยอยู่ในใบอ่อนที่ยังไม่คลี่ ของมะพร้าว และแทะกินผิวใบ ใบมะพร้าวที่ ถูกทำลายเมื่อใบคลี่กางออกจะมีสีน้ำตาลอ่อน หากใบมะพร้าวถูกทำลายติดต่อกันเป็น เวลานานจะทำให้ยอดของมะพร้าวมีสีน้ำตาล เมื่อมองไกล ๆ จะเห็นเป็นสีขาวโพลน ชาวบ้านเรียก “มะพร้าวหัวหงอก”	1. วิธีเขตกรรมและวิธีกล ไม่ควรเคลื่อนย้ายต้นพันธุ์ มะพร้าวหรือพืชตระกูลปาล์มมาจากแหล่งที่มีการ ระบาด 2. การใช้ชีววิธี การใช้แตนเบียนที่เฉพาะเจาะจงกับแมลง ดำหนาม เช่น แตนเบียนอะซีโคเดส ฮิสไพนารัม (<i>Asecodes hispinarum</i>) .และ แตนเบียนเตตระสติคัส บรอนทิสปี (<i>Tetrastichus brontispae</i>) มาเลี้ยงขยาย เพิ่มปริมาณ และปล่อยทำลายหนอนแมลงดำหนาม มะพร้าว 3. การใช้สารเคมี กรณีมะพร้าวต้นเล็กใช้สารอิมิดาโคลพริด 70% WG อัตรา 1 กรัม หรือ ไทอะมีโทกแซม 25% WG อัตรา 1 กรัม หรือ ไดโนทีฟูแรน 10% WP อัตรา 1 กรัม ละลายน้ำ 1 ลิตรต่อต้น ราดบริเวณยอดและรอบคอมมะพร้าว หรือ การใช้สารคาร์แทปไฮโดรคลอไรด์ 4% GR ใส่ถุงผ้าที่ ตัดแปลงคล้ายถุงชา อัตรา 30 กรัมต่อต้น มี ประสิทธิภาพป้องกันกำจัดแมลงดำหนามมะพร้าวได้ นานประมาณ 1 เดือน

ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร

website : at.doa.go.th/ew

14

สภาพแวดล้อม/ สภาพอากาศที่เกิด ในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจ เกิดผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควร ระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
	กาแฟโรบัสต้า	พัฒนาผล/ เตรียมต้น (การ เจริญทางใบ)	โรคแอนแทรคโนส หรือโรคใบไหม้สี น้ำตาล หรือโรค กิ่งแห้ง หรือโรค ผลแห้ง (เชื้อรา <i>Colletotrichum gloeosporioides</i> , <i>Colletotrichum coffeanum</i>)	<u>อาการที่ใบ</u> : พบได้ทั้งใบอ่อนและใบแก่ ลักษณะเป็นจุดสีน้ำตาล เมื่ออาการรุนแรง แผลจะขยายขนาดเป็นแผลใหญ่ ทำให้ใบแห้ง ไหม้ทั้งใบ <u>อาการที่กิ่ง</u> : เกิดอาการไหม้บนกิ่งเขียว ทำให้ ใบเหลืองและร่วง กิ่งเหี่ยวและแห้งทั้งกิ่ง <u>อาการที่ผล</u> : พบได้ทั้งผลอ่อน และผลแก่ เริ่มแรกผลเป็นจุดสีน้ำตาลเข้ม เมื่ออาการ รุนแรงขึ้นจุดจะขยายรวมกันเป็นแผลรูปร่าง ไม่แน่นอน และเนื้อเยื่อของผลยุบตัว ผลที่ เป็นโรคจะหยุดการเจริญ เปลี่ยนเป็นสีดำ แต่ ผลยังคงติดอยู่บนกิ่งกาแฟ	1. รักษาระดับร่มเงาให้เหมาะสม เพื่อรักษาระดับ ความชื้น เป็นการป้องกันการเกิดโรค 2. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เก็บผล ตัดแต่งกิ่ง ใบ และดอก ที่เป็นโรค นำไปทำลายนอกแปลงปลูก แล้ว พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช แมนโคเซบ 80% WP อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ เบโนมิล 50% WP อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ควรหยุดพ่นสารเมื่อผลเริ่ม แก่จนกระทั่งเก็บเกี่ยว 3. ในระยะติดผลหมั่นสำรวจ และป้องกันกำจัดมอดเจาะ ผลกาแฟอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากมอดเจาะผลจะทำให้ เกิดแผล เป็นช่องทางให้เชื้อราเข้าทำลายผลได้มากขึ้น 4. หลังเก็บเกี่ยวผลกาแฟควรตัดแต่งกิ่งและให้ปุ๋ยบำรุง ต้น เพื่อให้ต้นกาแฟมีความแข็งแรง